

Istupanje prvog potpredsednika Vlade Republike Srbije i ministra spoljnih poslova Ivice Dačića na sastanku ministara spoljnih poslova država članica EU i država kandidata za članstvo koji je održan danas u Rigi:

"Uvažena visoka predstavnice EU za spoljnu i bezbednosnu politiku,
Poštovani ministre Rinkevičs,
Drage kolege ministri,
Dame i gospodo,

Želim da Vas pozdravim i izrazim zadovoljstvo povodom današnjeg ministarskog sastanka koji će, uveren sam, putem razmene mišljenja o najaktuelnijim temama u Evropi i njenom susedstvu, doprineti boljoj saradnji država članica EU sa zemljama kandidatima. Za nas, kao državu koja radi na tome da postane članica EU, dragocena je prilika da iz prve ruke budemo upoznati sa smernicama za definisanje nove politike evropskog susedstva. Želeo bih i da se zahvalim našem domaćinu – Letoniji za gostoprimstvo.

Na početku, želim da istaknem da je prvi strateški prioritet Republike Srbije članstvo u EU, o čemu postoji najširi društveni i politički konsenzus. Put ka članstvu u EU sagledavamo kao istorijsku šansu za modernizaciju i promene, u skladu sa evrpskim vrednostima i standardima.

Iako politika proširenja nije tema ovog uvaženog skupa moram da naglasim važnost ovog pitanja za naš region i moju zemlju, i da zatražim vašu podršku za što skorije otvaranje prvih pristupnih poglavlja. I ovom prilikom bih podsetio na rezultate dijaloga između Beograda i Prištine, kao i na važne političke odluke koje je donela i koje sprovodi Vlada Republike Srbije prepoznate i od strane EU. Posebno bih se zahvalio Visokoj predstavnici Frederiki Mogerini na opredeljenosti da se lično angažuje u nimalo lakoj ulozi posrednika u ovom procesu.

Republika Srbija posebnu pažnju pridaje jačanju regionalne saradnje i prosperiteta. Veoma smo ohrabreni što je EU utvrdila novi pravac delovanja i prema našem regionu, a čiji je cilj jačanje povezanosti, pre svega na ekonomskom i infrastrukturnom planu i privlačenje investicija, koje su ključ razvoja.

Ekselencije,
Dame i gospodo,

Želeo bih da iskoristim ovu priliku i da se osvrnem na predsedavanje Republike Srbije OEBS-u, koje se odvija u izuzetno teškom trenutku za Evropu.

Od preuzimanja predsedavanja Organizacijom početkom ove godine, mojom agendom dominirao je i nastavlja da dominira konflikt u i oko Ukrajine. Preko milion ljudi je raseljeno, više od pet i po hiljada ubijeno i preko 12.000 ranjeno.

Krajnje je vreme da se mir ustali. Paket mera dogovorenih u Minsku 12. februara predstavlja najbolju raspoloživu mapu puta koja vodi smirivanju na istoku zemlje.

Ukrajina je na kritičnom raskršću. Iako se i dalje beleže pojedini oružani incidenti u zoni konflikta, primirje se, za sada, uglavnom poštuje, ali su još uvek potrebni dodatni napor svih strana da bi ono postalo održivo i trajno. Naše predsedavanje je u brojnim saopštenjima pozvalo strane da istraju u poštovanju primirja, kako bi se omogućilo sprovođenje drugih elemenata Paketa, pre svega, povlačenja teškog naoružanja i opreme. Želim da podvučem značaj i ulogu Trilateralne kontakt grupe, posebno mog predstavnika Hajdi Taljavini, za nastavak mirovnog procesa. Proteklih dana Trilateralna kontakt grupa je više puta održala video-konferencije, sa ciljem da se obezbede poštovanje primirja, povlačenje teškog naoružanja i proces verifikacije. Strane koje učestvuju na ovim sastancima, uključujući predstavnike Specijalne posmatračke misije, konstatuju izvestan napredak u pogledu povlačenja teškog naoružanja. SPM pozdravlja do sada postignuti napredak, ali za sada ne može da ga verifikuje, jer je za to neophodan potpuno neometan pristup čitavoj teritoriji i pojedinim lokacijama, uključujući zgrade. Nadamo se da će u narednim danima po ovim pitanjima biti ostvaren napredak, kako bismo punu pažnju mogli da posvetimo implementaciji političkog dela Paketa mera iz Minska. Pozdravljamo kontinuirane napore lidera „Normandijskog formata“. Očekujemo da dogovor o uspostavljanju 11 ključnih tačaka za vršenje monitoringa od 2. marta značajno doprinese ispunjavanju zadataka Specijalne posmatračke misije.

Dame i gospodo,

Pokazalo se da je Specijalna posmatračka misija jedinstvena i dragocena u smislu međunarodnog odgovora na ovu krizu. Posmatrači OEBS-a rade pod značajnim operativnim ograničenjima i u izuzetno nestabilnom okruženju. Pozdravljam njihovu hrabrost i posvećenost. Njihova sigurnost je za nas od primarnog značaja.

Naše predsedavanje je trenutno u punoj meri angažovano da se Specijalna posmatračka misija ojača kadrovski, finansijski i tehnički. O aktuelnim potrebama Misije detaljnije vas je juče obavestio generalni sekretar Lamberto Zaniher. Mandat misije ističe 21. marta i vodimo pregovore o njegovom produženju. Postoji načelna saglasnost da mandat bude produžen za 12 meseci, ali su još uvek otvorena neka pitanja u vezi sa finansiranjem. U cilju jačanja i obezbeđivanja finansiranja misije, kao predsedavajući OEBS-u sam se upravo obratio pismom ministrima spoljnih poslova država učesnica OEBS-a i partnera. Koristim i ovu priliku da vas, kao predsedavajući OEBS-u, pozovem da u što kraćem roku usvojimo odluku o produžetku mandata SPM, čime će se doprineti stabilnosti i izvesnosti njenog finansiranja i funkcionisanja. Posebno bih želeo da se zahvalim Evropskoj uniji i njenim državama članicama, koje, pored ostalih vidova pomoći, finansiraju oko 70% budžeta SPM, na sveobuhvatnoj pomoći i podršci

koju su pružile Specijalnoj posmatračkoj misiji.

Što se tiče pitanja vezanih za granice, želim da podvučem aktuelni značaj Posmatračke misije OEBS-a na ruskim kontrolnim punktovima Gukovo i Donjeck. Uprkos ograničenom obimu njenih aktivnosti, ona je i dalje jedino međunarodno prisustvo na međunarodnoj ukrajinsko-ruskoj granici. Specijalna posmatračka misija OEBS-a će nastaviti da patrolira na lokacijama na ukrajinskoj strani granice, međutim, povećanje aktivnosti kontrole granice će zavisiti od bezbednosne situacije na terenu.

Dame i gospodo,

Želeo bih da vas ukratko informišem da, i pored ukrajinske krize kao dominantne teme, predsedavanje Srbije značajnu pažnju posvećuje rešavanju zamrznutih konflikata. Sve strane treba da pojačaju napore u okviru dogovorenih formata da se prevaziđe postojeći status quo i da pokažu više političke volje za napredak u pravcu mirnog rešenja. Verujemo da će mali, ali konkretni koraci doprineti unapređenju poverenja među stranama i otvoriti put za efikasno rešavanje problema. Spremni smo da uložimo dodatne napore kako bi se obezbedila neophodna politička volja i podrška njihovom rešavanju. U tom cilju, planiram da kao predsedavajući OEBS-u posetim sve zemlje Južnog Kavkaza (Gruziju, Azerbejdžan i Jermeniju), kao i Moldaviju.

Dame i gospodo,

Kao predsedavajući OEBS-u, posebno imamo u vidu da bezbednost u Evropi i na širem prostoru OEBS-a značajno zavisi i od situacije u susednim regionima. U tom smislu, želeo bih da naglasim značaj „Deklaracije o saradnji sa Mediteranskim partnerima OEBS“, usvojene na Ministarskom savetu u Bazelu. Naše predsedavanje posvećuje dužnu pažnju pitanjima koja su relevantna za šest zemalja Mediteranskih partnera OEBS-a, koje su, ujedno, i zemlje Južnog susedstva Evropske unije. Među tim pitanjima, je, svakako, i terorizam i fenomen stranih terorističkih boraca, koji predstavljaju ozbiljnu bezbednosnu pretnju kako za region OEBS-a, tako i za njegovo šire susedstvo. Zbog toga smo se opredelili da tokom našeg predsedavanja tema konferencije OEBS-a u prvoj, političko-vojnoj dimenziji, bude borba protiv terorizma sa posebnim fokusom na problem stranih terorističkih boraca. Smatramo da nakon tragičnih događaja u Parizu i Kopenhagenu dužnu pažnju treba da posvetimo ovom fenomenu, kao značajnom za evropsku bezbednost.

Dame i gospodo,

Činimo sve napore u pravcu obnavljanja poverenja među državama učesnicama. OEBS se neprestano angažuje u nastojanju da se pronade diplomatsko rešenje za postojeću krizu. Najveći prioritet se daje zaštiti inkluzivnog i kooperativnog karaktera rada OEBS-a, kao i sprečavanju da kriza eskalira u veću konfrontaciju. Evropska bezbednost i OEBS nalaze se na kritičnom raskršću. Srbija kao predsedavajući je u potpunosti posvećena radu sa glavnim akterima kako bi se ponovo uspostavili mir i stabilnost u Ukrajini.

Hvala na pažnji."